

Advies van de beoordelingscommissie onderzoeksmasteropleidingen (Bio)medische wetenschappen van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) ten behoeve van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) over de aanvraag voor een Toets nieuwe opleiding van de onderzoeksmasteropleiding *Global Health* van de Vrije Universiteit Amsterdam.

De opleiding

Deze onderzoeksmaster leidt op tot transdisciplinair onderzoeker binnen het vakgebied Global Health. Dit vakgebied wordt, aldus het aanvraagdossier, gekenmerkt door complexiteit, systeembenadering en een inter- en transdisciplinaire aanpak. Het initiatief tot de opleiding wordt gedragen door drie van de partners van het in oktober 2009 opgerichte Amsterdam Institute for Global Health and Development (AIGHD): de afdeling Athena van de Faculteit der Aard- en Levenswetenschappen (FALW), Vrije Universiteit Amsterdam (VUA; penvoerder en aanvrager van de Toets nieuwe opleiding), het Center for Poverty-related Communicable Diseases (CPCD) van het Academisch Medisch Centrum (AMC) en het Center for Global Health and Inequality (CGHI) van de Universiteit van Amsterdam (UvA). VUA, AMC en UvA gelden als de “moederinstituten” van het AIGHD. De opleiding wordt verzorgd in het Engels.

Procedure

De beoordelingscommissie onderzoeksmasteropleidingen (Bio)medische wetenschappen van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) heeft haar beoordeling van de aanvraag voor een Toets nieuwe opleiding van de onderzoeksmasteropleiding Global Health uitgevoerd en haar advies opgesteld aan de hand van de criteria die zijn geformuleerd in het ‘Toetsingskader nieuwe opleidingen: domeinspecifieke uitwerking voor onderzoeksmasters’ dat op 1 september 2004 door het bestuur van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie is vastgesteld. De KNAW-commissie bestond uit prof. dr. M.A. Allesie, emeritus hoogleraar Fysiologie Universiteit Maastricht (voorzitter), prof. dr. G. De Backer, emeritus hoogleraar Epidemiologie en Preventieve Geneeskunde Universiteit Gent, prof. dr. J. van Gijn, emeritus hoogleraar Neurologie Universiteit Utrecht/UMCU, prof. dr. C.J.H. van de Velde, hoogleraar Heelkundige Oncologie Universiteit Leiden/LUMC en mw. H. Cousijn MSc, alumna onderzoeksmaster Cognitive Neuroscience aan de Radboud Universiteit Nijmegen en thans graduate student aan Oxford University (studentlid). Mw. drs. A.N. Koster en drs. A.J. Mulder van de NVAO voerden het secretariaat van de commissie.

De commissie heeft voorafgaand aan de bijeenkomsten een aantal schriftelijke vragen gesteld aan de instelling. De vragen hadden betrekking op de selectieprocedure, de buitenlandstage, profilering van de opleiding en de docenten. De antwoorden op deze vragen zijn verwerkt in een presentatie die tijdens de hoorzitting werd verzorgd.

Ter voorbereiding op de hoorzitting is de commissie bijeengekomen op 17 oktober 2011 ten kantore van de KNAW in Amsterdam. Aansluitend heeft de commissie gesproken met de decaan van de faculteit, de opleidingsdirecteur en docenten van de opleiding. De commissie heeft vervolgens op basis van de aanvraag, de antwoorden op de vooraf gestelde vragen en de hoorzitting dit advies vastgesteld.

Beoordeling

Doelstellingen

De onderzoeksmaster Global Health beoogt de student zodanige kennis, inzicht en (onderzoeks-) vaardigheden bij te brengen dat hij/zij bij uitstek opgeleid is om een promotieonderzoek te starten, dan wel in een andere onderzoekssetting zelfstandig om te gaan met onderzoeksvragen en onderzoeksresultaten kritisch te beoordelen.

Na afstuderen beschikt de student over academische kennis, attitude en vaardigheden op het gebied van: integrale analyse van complexe (inter)nationale gezondheidsvraagstukken; formuleren, implementeren en evalueren van integrale interventiestrategieën ten behoeve van het oplossen van complexe (inter)nationale gezondheidsvraagstukken door middel van systeemdenken en inter- en transdisciplinair onderzoek. Bovenstaande punten zijn verder gespecificeerd in negen eindtermen die in het informatiedossier staan opgesomd.

De commissie is van mening dat de beoogde eindkwalificaties helder zijn, dat ze voldoen aan de eisen die vakgenoten en het beroepenveld stellen aan een opleiding op dit domein en dat ze masterniveau vertegenwoordigen. Wel is de commissie van mening dat de precieze profilering van de opleiding in de eindkwalificaties soms weinig zichtbaar is en zij adviseert de opleiding blijvende aandacht te besteden aan de focus van de opleiding.

De commissie beoordeelt het onderwerp "Doelstellingen" positief.

Programma

De omvang van het curriculum is 120 EC en duurt voltijds twee studiejaar. Hiermee voldoet de opleiding wat betreft studieduur aan de wettelijke eisen. Het programma kent vier hoofdcomponenten: verplichte cursussen (54 EC), keuzecursussen (6 EC) en twee onderzoeksstages (het 'Research Project' en de 'Master's Thesis', beide 30 EC). Hoewel het programma geen expliciete specialisatie-richtingen kent, hebben studenten ruime mogelijkheden om zich middels de keuzecursus in januari van het eerste jaar, de 'Literature Review', 'Writing Research Grant Proposal' en de beide onderzoeksstages (in totaal 78 EC) in een specifiek onderwerp te specialiseren. De invulling van het programma staat schematisch weergegeven in onderstaande tabel.

Jaar 1		
Naam cursus	Credits	Periode
Global Health in Historical Perspective	6	september
Systems Thinking – Theory and Research Methods 1: Health Innovations & Interventions	6	oktober
Systems Thinking – Theory and Research Methods 2: Analysis of Health Policy and Sustainable Health Systems	6	november
International Comparative Analysis of Health Systems	6	december
<i>Keuzecursussen</i> - Challenges in Health Systems Innovation - Future Medicine - Aids, Medicine and Human Rights in a Cross-Cultural, Medical Anthropological Perspective	6	januari
Research Project	30	februari – juni
Jaar 2		
Advanced Methodology: Interactive Learning and Action in Global Health	6	september
Addressing Disease Burden in a Global Context	6	oktober
Scientific writing in English	3	november/ december

Literature Review (in voorbereiding op 'Master's Thesis')	9	november/ december
Ethics in Global Health	3	januari
Writing Research Grant Proposal (in voorbereiding op 'Master's Thesis')	3	januari
Master's Thesis (afronding met een artikel)	30	februari – juni

De student volgt een groot deel van het onderwijs in het kader van de onderzoeksprogramma's van Athena (VU), Center for Poverty-related Communicable Diseases (CPCD/AMC) en Center for Global Health and Inequality (CGHI/UvA). De onderzoeksmaster Global Health maakt specifiek gebruik van activerende leervormen waarbij stapsgewijs wordt opgebouwd naar zelfstandig transdisciplinair werken in een context van begeleiding. De commissie is positief over de opbouw van het programma. Wel is de commissie van mening dat de leerlijn 'transdisciplinariteit' nog duidelijker in het programma kan voorkomen. Op basis van het voorgaande is de commissie van mening dat de doelstellingen op de juiste wijze vertaald zijn in het programma.

Tijdens de hoorzitting hebben de commissie en de indieners gediscussieerd over kwaliteitsgaranties voor stageplaatsen, vooral buitenlandse. Het dossier en de schriftelijke antwoorden zijn gesteld in termen van impliciete kwaliteitscriteria, gebaseerd op jarenlange ervaring met begeleiding van stagestudenten. De commissie heeft hiermee weliswaar voldoende vertrouwen in de kwaliteit van de stageplaatsen, maar zou liefst over hardere garanties voor deze kwaliteit beschikken. De commissie heeft tijdens de hoorzitting de suggestie gedaan de kwaliteitscriteria te expliciteren en op basis daarvan stageplaatsen te "accrediteren". De indieners hebben het voornemen uitgesproken dit idee uit te werken en te implementeren. De commissie is hier tevreden over.

De opleiding heeft voor potentiële studenten de volgende selectiecriteria opgesteld: cijfers, logisch redeneren, werken met andere denkkaders, motivatie, brede belangstelling, maatschappelijke betrokkenheid, kwaliteiten op het sociale vlak en communicatievaardigheden. De concrete toelatingscriteria zijn: een voltooide bacheloropleiding in een van de basisdisciplines van Global Health; een minimaal gemiddeld cijfer van 7,5 (of vergelijkbaar buitenlands resultaat) in de bachelor-opleiding met een cijfer van minimaal 8,0 voor de bachelorthesis/-stage; een minimale score van 560 op de papieren TOEFLtest (Test Of English as a Foreign Language), of een equivalent op een andere test; een sollicitatiebrief en een voldoende score voor de ingangstoets die gericht is op het toetsen van logisch redeneren en van het werken met andere denkkaders. Toelaatbare studenten worden uitgenodigd voor een interview met de opleidingsdirecteur. Bij de uiteindelijke selectie van studenten wordt ook rekening gehouden met diversiteit. De commissie is tevreden over de toelatingscriteria, maar vindt de toelatingsprocedure nog te weinig transparant. Hoewel de commissie het daarnaast begrijpelijk vindt dat de opleiding streeft naar diversiteit, is de commissie van mening dat de opleiding de gewenste diversiteit in de studentengroep niet moet laten prevaleren boven kwaliteit van de instroom. Tijdens de hoorzitting is met de opleiding de afspraak gemaakt dat zij de toelatingsprocedure zal aanscherpen en ook meer inzichtelijk voor studenten zal opzetten. De opleiding is hiermee akkoord gegaan, waardoor de commissie er voldoende vertrouwen in heeft dat de opleiding de toelatingsprocedure zal verbeteren en beoordeelt de commissie de instroom wel als positief.

In het eerste jaar staan 245 contacturen op het programma, 100 uur hoorcollege, 40 uur werkcollege en 105 uur PGO-groepen. Met een studiejaar van 40 weken, komt dit neer op ongeveer 6 contacturen per week. Daarnaast besteedt de student gemiddeld 21 uur per week per studiejaar aan het onderdeel "Research Project". Tot slot wordt van studenten in het eerste jaar verwacht dat zij 15 uur per week per studiejaar aan zelfstudie besteden. In het tweede jaar komt de nadruk te liggen op het onderdeel "Literature Review", hier zijn studenten gemiddeld 6 uur per week per studiejaar mee bezig. Daarnaast staan in het tweede studiejaar 192 contacturen (ongeveer 5 uur per week) op het programma (81 uur hoorcollege, 24 uur werkcollege en 87 uur PGO-groepen) en dienen studenten 408 uur (10 uur per week) aan zelfstudie te besteden. De tijdsbesteding voor het onderdeel "Masterthesis" blijft in het tweede jaar gelijk aan het eerste jaar; ongeveer 15 uur per week. In totaal zullen studenten in beide studiejaar dus ongeveer 42 uur per week aan hun studie besteden. De commissie is tevreden over deze tijdsbesteding en de verdeling van de uren over de jaren. Ter voorkoming van studievertraging

hanteert de opleiding een aantal richtlijnen, die in het informatiedossier vermeld staan. Deze richtlijnen geven de commissie het vertrouwen dat de studielast in voldoende mate wordt onderzocht en dat er voldoende maatregelen worden genomen indien zich problemen voordoen.

Het toetsen van de opgedane theoretische kennis gebeurt meestal door middel van een tentamen: een schriftelijke toets met essay- of open vragen. Voor het toetsen van vaardigheden wordt gebruik gemaakt van tentamens, groepsresultaten, individuele werkstukken en presentaties. Voor een groepsopdracht krijgt de student zowel een groepscijfer als een individueel cijfer. De commissie is tevreden over de toetsing en vindt dat er over het algemeen duidelijke criteria voor de toetsing zijn opgesteld. Voor de Masterthesis en het artikel kunnen de toetsingscriteria echter nog scherper worden geformuleerd.

Alles overziende beoordeelt de commissie het onderwerp "Programma" positief.

Inzet personeel

Voor elke verplichte cursus wordt een team van docenten samengesteld waarbij de opleiding optimale diversiteit in disciplines en expertise nastreeft om de leerdoelen te realiseren. Daar waar bepaalde relevante expertise ontbreekt worden gastdocenten ingezet. De vaste docenten van de onderzoeksmaster Global Health zijn afkomstig van Athena (VU), Center for Poverty related Communicable Disease (CPCD/AMC) en Center for Global Health and Inequality (UvA). De onderzoeksstages zijn ingebed in het lopende (promotie)onderzoek van Athena, CPCD en CGHI. Op basis van het Standard Evaluation Protocol (SEP) is het onderzoek aan Athena op de vier onderwerpen minimaal met een 4 beoordeeld. Gegevens op basis van het SEP zijn niet beschikbaar voor het CPCD en het CGHI. Het dossier maakt melding van een citatiefactor van 72 respectievelijk een H-factor van 27 voor twee hoogleraren van het CPCD die als kerndocent zullen optreden. Voor het CGHI stelt het informatiedossier dat het CGHI, dat onder de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen valt, onder andere een van de keuzecursussen in het eerste jaar aanbiedt. Deze cursus bestaat uit elementen van de Amsterdam Master's in Medical Anthropology (AMMA) die geaccrediteerd is op het niveau van postinitiële masteropleiding. De commissie aanvaardt deze gegevens als alternatieve indicatoren voor de kwaliteit van het onderzoek en beoordeelt de kwaliteit van het onderzoek als zeer goed tot uitstekend. De commissie beoordeelt het facet "Eisen WO" met een voldoende.

De kerndocenten van de opleiding zijn hoogleraren, Universitair Hoofddocenten en Universitair Docenten die onderzoeksstages begeleiden en die verantwoordelijk zijn voor de cursussen, dan wel daarin een belangrijke rol spelen. Uit het informatiedossier blijkt dat de opleiding in totaal beschikt over 16 stafleden (3,2 fte); 7 van Athena, 5 van CPCD en 4 van CGHI. De beoogde docent/studentratio is daarmee bij een instroom tussen 20 en 25 studenten ongeveer 1:7. De commissie is hier tevreden over. In het informatiedossier wordt de beschikbare inzet van docenten uitgesplitst in 1,4 fte voor het cursorische gedeelte en 1,8 fte voor de docentinzet voor stagebegeleiding. In enkele cursusonderdelen participeren ook promovendi en docenten. Daarnaast geven gastdocenten uit wetenschap en praktijk colleges in het cursorisch onderwijs. Tijdens de hoorzittingen is gebleken dat veel docenten een grote aanstelling hebben als docent, maar dat deze docenten slechts een kleine aanstelling hebben voor de opleiding Global Health. De commissie uit haar zorgen hierover, en zou liever zien dat er ook docenten zijn met een grote aanstelling voor deze onderzoeksmasteropleiding. Ondanks de vele kleine aanstellingen is de commissie van mening dat de opleiding beschikt over een consistent docentenbestand van voldoende omvang. De commissie beoordeelt het facet "Kwantiteit personeel" daarmee als voldoende.

Uit het informatiedossier blijkt dat alle docenten het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs geven met elkaar combineren. Daarnaast blijkt uit het informatiedossier dat de docenten ruime ervaring hebben met het begeleiden van master- en PhD-studenten. De commissie is daarmee tevreden over de inhoudelijke kwaliteit van docenten. Daarnaast heeft de commissie gezien dat de instelling in ruime mate voorziet in de onderwijskundige kwaliteit en de professionalisering van de docenten. De faculteit bevordert actief het behalen van de Basiskwalificatie Onderwijs (BKO). De onderwijsdirecteur kan, in overleg met de direct leidinggevende, van docenten verlangen dat zij bij het Onderwijscentrum van de VUA cursussen volgen welke zijn toegespitst op specifieke behoeften dan wel problemen. Stafleden die doceren in Engelstalige masteropleidingen zijn verplicht een TOEFL-test te doen en bij een onvoldoende score een cursus Engels te volgen. De commissie is van mening dat de

onderwijskundige kwaliteit van docenten door de opleiding voldoende wordt gegarandeerd en beoordeelt het facet "Kwaliteit personeel" als voldoende.

De commissie beoordeelt het onderwerp "Inzet personeel" in zijn geheel positief.

Voorzieningen

Studenten zullen in belangrijke mate gebruik maken van de onderwijs- en onderzoeksvoorzieningen van de faculteit FALW. Dat geldt voor ruimtelijke voorzieningen, wetenschappelijke informatievoorziening en ICT. Diverse externe beoordelingscommissies hebben deze tijdens locatiebezoeken als adequaat aangemerkt. De KNAW-commissie Biomedische Wetenschappen neemt dit oordeel over.

Sleutelfiguren in de begeleiding zijn, volgens het informatiedossier, de mastercoördinator, de mentor en de stagecoördinator. De mastercoördinator fungeert als eerste aanspreekpunt voor studenten bij planning en problemen in de uitvoering en/of uitvoerbaarheid van het studieprogramma. De opleiding maakt daarnaast gebruik van een onlangs ontwikkeld mentorsysteem. Elke student krijgt bij binnenkomst één van de betrokken hoogleraren als mentor toegewezen. Deze mentor spreekt de student minstens één keer per twee maanden. Daarbij gaat het onder andere om het bespreken van opties ten aanzien van de keuzecursus, 'Research Project', 'Literature Review', 'Master's Thesis' en carrièreperspectieven. Studenten kunnen vervolgens op voorspraak van de mentor contact opnemen met onderzoeksgroepen om na te gaan of plaatsing als promovendus tot de mogelijkheden behoort. De stagecoördinator tenslotte is verantwoordelijk voor de voorlichting aan studenten over stagemogelijkheden, fungeert als intermediair tussen studenten, stagebiedende instanties en stagebegeleiders vanuit de opleiding, en ziet erop toe dat de juiste procedures worden gevolgd voor het aanvragen, doorlopen, afronden en evalueren van stages door studenten. De commissie is overtuigd dat de personele capaciteit die beschikbaar is voor het realiseren van het ontworpen begeleidingssysteem toereikend is. Ook vindt de commissie dat de opleiding kan garanderen dat docenten voldoende tijd krijgen voor begeleidingstaken. Hiermee is de commissie van mening dat de opleiding beschikt over een adequaat begeleidingssysteem, dat in voldoende mate is uitgewerkt. De commissie wil de opleiding echter op het hart drukken de kwaliteit van begeleiding van studenten, vooral in het buitenland, ook in de toekomst te blijven garanderen. Al met al is de commissie positief over de studiebegeleiding.

De commissie beoordeelt het onderwerp "Voorzieningen" als geheel positief.

Interne kwaliteitszorg

Uit het informatiedossier blijkt dat de faculteit in haar interne kwaliteitszorg het universitaire beleid volgt dat is neergelegd in het Handboek Onderwijskwaliteit VU. De systematische aanpak van het facultaire systeem voor interne kwaliteitszorg wordt toegepast binnen de onderzoeksmaster Global Health. De onderwijsdirecteur van de faculteit is primair verantwoordelijk voor de interne kwaliteitszorg binnen de opleidingen. Bij de opleiding vindt de bewaking van de onderwijskwaliteit plaats op twee verschillende niveaus; het niveau van studieonderdelen door interne periodieke evaluaties en het niveau van het curriculum door interne evaluaties van opleidingen en extern door onderwijsvisitaties. Belangrijke actoren in deze processen zijn: studenten, docenten en de onderzoeksgroepen waartoe zij behoren, alumni en de opleidingscommissie. De commissie is van mening dat de opleiding in voldoende mate zicht heeft op de interne gang van zaken. Ook neemt de opleiding naar de mening van de commissie voldoende maatregelen om de kwaliteit te verbeteren. Ten slotte is de betrokkenheid van belanghebbenden bij het onderwijs volgens de commissie gewaarborgd.

De commissie beoordeelt het onderwerp "Interne kwaliteitszorg" positief.

Conditie voor continuïteit

FALW (VU) biedt studenten die beginnen aan deze onderzoeksmaster de garantie dat zij het complete curriculum kunnen voltooien. Een door de decaan ondertekende brief bevestigt dat. In deze brief wordt de garantiestelling als volgt verwoord: de onderzoeksmaster Global Health zal tenminste drie jaren aan nieuwe studenten worden aangeboden; deze studenten kunnen tot en met het studiejaar 2015/2016 onderwijs volgen en de opleiding afronden. Discontinueren, aldus de decaan, zal alleen worden

overwogen indien de belangstelling zodanig achterblijft bij de verwachting dat een rendabele uitvoering onmogelijk is. Het beslismoment daarvoor ligt in het studiejaar 2013/2014.

De voorziene investeringen zijn toereikend voor het tot stand brengen van de opleiding. De begroting gaat uit van een instroom van minimaal 20 en maximaal 25 studenten. De Faculteit der Aard- en Levenswetenschappen (afdeling Athena) heeft de nodige financiële voorzieningen getroffen voor de dekking van de aanloopkosten.

De commissie beoordeelt het onderwerp "Conditie voor continuïteit" positief.

Advies

De commissie komt op basis van de informatie uit het zelfstudierapport en de informatie verkregen tijdens (waaronder de antwoorden op de aanvullend gestelde vragen, in de vorm van een presentatie) en na de hoorzitting tot een positief eindoordeel.

Concluderend is de commissie van oordeel dat de nieuwe onderzoeksmasteropleiding "Global Health" van de Vrije Universiteit in Amsterdam voldoet aan de door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie gestelde eisen aan onderzoeksmasteropleidingen, zoals neergelegd in het 'Toetsingskader nieuwe opleidingen: domeinspecifieke uitwerking voor onderzoeksmasters'.

Den Haag, 22 juni 2012,

Namens de beoordelingscommissie onderzoeksmasteropleidingen (Bio)medische wetenschappen van de KNAW,

prof. dr. M.A. Allesie
voorzitter

drs. A.N. Koster
secretaris

Bijlage

Overzicht van beoordelingen door de beoordelingscommissie onderzoeksmasteropleidingen (Bio)medische wetenschappen van de KNAW betreffende de Toets nieuwe opleiding voor de onderzoeksmaster Global Health van de Vrije Universiteit Amsterdam

Onderwerp	Facet	Beoordeling door de KNAW-commissie
1. Doelstellingen	1.1 domeinspecifieke eisen	V
	1.2 niveau onderzoeksmaster	V
	1.3 oriëntatie wo	V
	Beoordeling onderwerp	Positief
2. Programma	2.1 eisen wo	V
	2.2 relatie doelstellingen – programma	V
	2.3 samenhang programma	V
	2.4 studielast	V
	2.5 instroom	V
	2.6 duur	voldaan
	Beoordeling onderwerp	Positief
3. Inzet personeel	3.1 eisen wo	V
	3.2 kwantiteit personeel	V
	3.3 kwaliteit personeel	V
	Beoordeling onderwerp	Positief
4. Voorzieningen	4.1 materiële voorzieningen	V
	4.2 studiebegeleiding	V
	Beoordeling onderwerp	Positief
5. Interne kwaliteitszorg	5.1 systematische aanpak	V
	5.2 betrokkenheid medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	V
	Beoordeling onderwerp	Positief
6. Conditie voor continuïteit	6.1 afstudeergarantie	V
	6.2 investeringen	V
	6.3 financiële voorzieningen	V
	Beoordeling onderwerp	Positief
Eindoordeel		Positief

De facetten krijgen het oordeel onvoldoende (O) of voldoende (V), met uitzondering van het facet “Duur” (2.6), waarvoor geldt: “voldaan” of “niet voldaan”. De onderwerpen krijgen het oordeel positief of negatief.